TALLER SOBRE LA UNIÓ EUROPEA

1r Dret · Instruments per a l ‘estudi

2026–2027

UAB Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Centre de Documentació Europea

QUÈ ÉS LA UNIÓ EUROPEA?

DEFINICIÓ OFICIAL

«La Unió Europea és una associació econòmica i política única entre 27 països europeus.»

Una organització supranacional

Què implica la cessió de sobirania?

1

Atribució de competències

Els Estats membres atribueixen determinades competències a la UE mitjançant els Tractats.

2

Institucions pròpies

La UE té institucions que exerceixen aquestes competències.

3

Normes jurídicament vinculants

La UE pot adoptar normes vinculants en els àmbits de competència que li han estat atribuïts.

No es tracta d'una cessió total de sobirania.

Els Estats membres conserven les competències que no han atribuït a la UE.

Principi d'atribució: la UE només pot actuar en els àmbits que els Tractats li han atribuït.

Els 27 Estats membres

Quins són els Estats membres de la Unió Europea?

Evolució

La integració europea

De 6 a 27 Estats membres

1950 — **Schuman**
Declaració

1951 — **CECA**
6 Estats

1957 — **CEE · Euratom**
6 Estats

1973 — **1a ampliació**
9

1981-1986 — **Grècia, Espanya i Portugal**
12

1995 — **Ampliació**
15

2004 — **Gran ampliació**
25

2007 — **Ampliació**
27

2013 — **Croàcia**
28

2020 — **Brexit**
27

6 → 27

Una integració progressiva

Els països candidats

Actualment, 9 països tenen l'estatus de país candidat a l'adhesió a la UE.

Balcans occidentals

- Albània (2009 · 2014)
- Bòsnia i Hercegovina (2016 · 2022)
- Montenegro (2008 · 2010)
- Macedònia del Nord (2004 · 2005)
- Sèrbia (2009 · 2012)

Europa oriental

- Geòrgia (2022 · 2023)
- Moldàvia (2022 · 2022)
- Ucraïna (2022 · 2022)

Turquia

- Turquia (1987 · 1999)

De tots aquests països, quin creieu que està més avançat en el procés d'adhesió**?**.

Legislació europea i presa de decisions

Cinc peces del sistema

Cinc institucions clau per entendre com funciona la Unió Europea.

CONSELL EUROPEU

marca les grans línies · fixa les prioritats polítiques

COMISSIÓ

proposa

vetlla per l'aplicació

PARLAMENT

representa la ciutadania

legisla i controla

CONSELL DE LA UE

representa els governs

legisla

TJUE

interpreta el Dret

garanteix la seva aplicació

Dret primari i dret derivat de la UE

DRET PRIMARI

La base jurídica de la Unió Europea

TRACTATS DE LA UE

TUE · principis, objectius i marc general (1992)
TFUE · funcionament, competències i polítiques (1957-2007)

CARTA DELS DRETS FONAMENTALS

Proclamada a Niça · 2000
Mateix valor jurídic que els Tractats des de 2009

↓ a partir d'aquesta base

DRET DERIVAT

Normes adoptades per les institucions de la UE

REGLAMENTS

DIRECTIVES

DECISIONS

Competències de la Unió Europea

La UE només pot actuar en les competències que li atribueixen els Tractats.

EXCLUSIVES

Només la UE pot legislar.

Ex.: unió duanera · política comercial · política monetària de l'euro

COMPARTIDES

La UE i els Estats membres poden legislar.

Ex.: mercat interior · medi ambient · transports · energia

DE SUPORT

La UE dona suport, coordina o complementa l'acció dels Estats.

Ex.: educació · cultura · turisme · esport

Les competències no atribuïdes a la UE continuen corresponent als Estats membres.

Resultats

Fins on ha arribat la UE?

MERCAT INTERIOR

lliure circulació · competència · consumidors

DRETS I JUSTÍCIA

drets fonamentals · ciutadania · cooperació judicial - Schengen

POLÍTIQUES COMUNES

agricultura · medi ambient · transports · energia

ECONOMIA

euro · fons europeus · coordinació econòmica

ACCIÓ EXTERIOR

comerç · cooperació · política exterior i de seguretat

Reptes

Reptes futurs de la Unió Europea

DIGITALITZACIÓ I IA

Intel·ligència artificial · dades · drets digitals

CANVI CLIMÀTIC

Descarbonització · energia · adaptació

SEGURETAT I DEFENSA

Noves amenaces · ciberseguretat · cooperació

MIGRACIÓ I ASIL

Fronteres · asil · drets fonamentals

AMPLIACIÓ I PAPER GLOBAL

Nous membres · veïnatge · paper internacional

Nous reptes → noves polítiques → noves normes